

Familie- og arveret

Aktiver og passiver

Aktiver er noget, som man ejer - f.eks. en bil.

Passiver er noget, som man skylder - f.eks. en gæld.

Arveafkald

Efter arvelovens § 42 kan en arving give afkald på forventet arv og falden arv (dvs. henholdsvis hvor arvelader stadig er i live, og hvor denne er død).

Arveafkaldet kan gøres betinget således, at afkaldet f.eks. er betinget af, at det sker til fordel for en bestemt person.

Der kan også gives arveafkald på tvangsarv.

Arveklasse (ved legal arv)

Såfremt arvelader ikke har oprettet testamente og ikke har efterladt sig en ægtefælle, fordeles arven efter reglerne om slægtsarv, der bygger på inddeling i arveklasser.

Der findes tre arveklasser. Den første arveklasse kaldes "livsarvinger", mens anden og tredje arveklasse kaldes "udarvinger". De tre arveklasser består af følgende:

1. arveklasse: Arveladers slægtninge i den ret nedstigende linje (arveladerens børn, børnebørn osv.)

2. arveklasse: Arveladers slægtninge i den ret opstigende linje (forældrene), samt deres livsarvinger (arveladerens søskende, søskendebørn, halvsøskende osv.)

3. arveklasse: Arveladers bedsteforældre, samt bedsteforældres børn (arveladers mostre, faste, farbrødre og morbrødre). Fætre og kusiner indgår ikke i arveklassen og er således ikke legale arvinger.

Såfremt arvelader efterlader en ægtefælle, er dennes arvelod 1/2, og i konkurrence med livsarvingerne (1. arveklasse), jf. arvelovens § 9, stk. 1.

Båndlagt arv

En arvelader kan vælge at båndlægge hele eller dele af arven til en arving. Ved båndlæggelse tilhører arven arvingen, men med det forbehold, at arvingen ikke kan råde over arven.

Båndlæggelse af arv har praktisk betydning, når arvingen har gæld, da der er begrænset mulighed for kreditorforfølgning mod båndlagt arv, eller hvis arvelader ikke mener, at arvingen kan forvalte arven forsvarligt.

Både friarv og tvangsarv kan båndlægges, men muligheden er mere udstrakt ved friarv.

For tvangsarv gælder det, at det kun er muligt at båndlægge, indtil livsarvingen fylder 25 år, jf. arvelovens § 53, stk. 1.

Selvom arven er båndlagt, kan livsarvingen dog hæve renter og indtægter af den båndlagte arv, jf. arvelovens § 55, stk. 1, 2. pkt.

I tilfælde af gæld, vil livsarvingens kreditorer ikke kunne søge sig fyldestgjort i den båndlagte arv, samt uhævede renter og indtægter fra den båndlagte arv indtil 6 måneder efter forfaldsdagen, jf. arvelovens § 55, stk. 2.

Båndlæggelse af friarv kan ske både for livsarvinger samt længstlevende ægtefælle, ligesom båndlæggelsen ikke er begrænset til kun at kunne ske, indtil livsarvinger fylder 25 år.

Båndlæggelse af arv ophører senest ved arvingens død, hvorefter den båndlagte arv tilfalder arvingens dødsbo.

Bodel

Ægtefæller har hver deres bodel. I en ægtefælles bodel indgår det, som ægtefællen har haft ved indgåelse af ægteskabet, og det, som ægtefællen har erhvervet i løbet af ægteskabet.

Dødsgaver

En person har som udgangspunkt lov til at forære sine ejendele væk uden at spørge arvinger om lov, jf. de almindelige regler om gaveløfter.

Såfremt en gave gives i forbindelse med døden eller med døden som opfyldelsestermin, gælder der dog særlige regler, da dispositionen i høj grad rammer arvingerne og ikke gavegiveren selv.

Derfor er dødsgaver omfattet af testamentereglerne, jf. arvelovens § 93. Dette medfører, at reglerne om testamentsformerne og testationskompetence, herunder respekten for tvangsarvereglerne, skal være opfyldt.

Således kan arvinger protestere mod fuldbyrdelse eller opretholdelse af gaven.

Dødsgaver omfatter gaver, der gives, mens personen er i live, men som er bestemt til opfyldelse efter giverens død, samt gaver der gives kort før giverens død på et tidspunkt, hvor giveren anser sin død for nært forestående (dødslejegaver), jf. arvelovens § 93, stk. 1, nr. 1 og 2.

Hvorvidt der er tale om en dødslejegave eller en livsgave (omfattet af de almindelige regler om gaveløfter) afhænger af en konkret vurdering.

Formuefællesskab (delingsformue)

Formuefællesskab er de legale formueordning. Det betyder, at udgangspunktet ved indgåelse af et ægteskab er, at der er formuefællesskab.

Formuefællesskab betyder imidlertid, at ægtefællerne ejer sit eget og hæfter for sin egen gæld. Der er således ikke tale om, at ægtefællerne ejer alle aktiver i fællesskab.

Formuefællesskabet kommer til udtryk, når der sker et skifte i form af separation, skilsmisse eller ved død. Her skal der som udgangspunkt foretages en ligedeling, hvilket indebærer, at begge ægtefæller skal give halvdelen af deres positive bodel til den anden ægtefælle eller dennes arvinger.

Fuldstændig særeje

En aftale om fuldstændig særeje medfører, at en ægtefælle beholder sin formue ved separation, skilsmisse eller ved en ægtefælles død.

I modsætning til skilsmissesæreje er der således også særeje, hvis en af ægtefællerne dør.

Hjemlen findes i lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 12, stk. 1, nr. 2.

Genstandssæreje

En aftale om genstandssæreje medfører, at aftalen om særeje er begrænset til et eller flere aktiver. Dette kan være en bestemt genstand, f.eks. en bil, en virksomhed osv.

Hjemlen findes i lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 12, stk. 2, nr. 1.

Goodwill

Goodwill betegner værdien af en virksomheds kundekreds, firmanavn, omdømme og lignende.

Goodwill repræsenterer således den merværdi, som en virksomhed har udover alle sine aktiver (varebeholdning, fast ejendom, udestående fordringer osv.).

Goodwill opdeles i "katte-goodwill" og "hunde-goodwill".

Katte-goodwill knytter sig til stedet (f.eks. forretningen).

Hunde-goodwill knytter sig til personen (f.eks. fordi en bestemt maler er rigtig god til at male).

Katte-goodwill indgår i formuedelingen, hvorimod hunde-goodwill holdes uden for.

Indbotestamente, jf. arvelovens § 66

Ved et indbotestamente, kan testator råde over, hvem der skal arve sædvanligt indbo og personlige effekter. Et indbotestamente adskiller sig fra vidne- og notartestamenter, ved at der kun stilles krav om, at det skal være skriftligt og underskrevet.

Kombinationssæreje

Kombinationssæreje er en aftale om, at skilsmisssæreje kombineres med en aftale om, at skilsmisssærejet kun skal være fuldstændigt særeje, hvis en bestemt af ægtefællerne dør først, eller kun skal gælde førsteafdøde eller længstlevende ægtefælles skilsmisssæreje.

I praksis er den mest almindelige form for kombinationssæreje, at man aftaler skilsmisssæreje med fuldstændigt særeje for den længstlevende. Således vil den længstlevende, ved førsteafdødes død udtage sin egen bodel som særeje, mens førsteafdødes bodel bliver til delingsformue, med mulighed for at længstlevende kan sidde i uskiftet bo.

Fordelen ved kombinationssæreje er således, at det kan undgås, at en velstillet ægtefælle skal afgive en del af sin formue, hvis den mindre velstillede ægtefælle dør først.

Ulempen er til gengæld, at der skal være skilsmisssæreje i mindst samme omfang, som der er særeje ved død. Ved særeje for længstlevende, skal der således være skilsmisssæreje for begge parter, da man ikke ved, hvem der bliver længstlevende, hvorfor kombinationssæreje kan være byrdefuldt for den mindre velstillede ægtefælle i tilfælde af skilsmisse.

Kombinationssæreje er reguleret i lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 12, stk. 1, nr. 13.

Kompensationskrav

Kompensationskrav er reguleret i lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) kapitel 13 (§§41-43)

ÆFL § 41: Medvirkenkompensation.

Kompensation, hvis en ægtefælle har medvirket til at bevare eller forøge den anden ægtefælles formue. En ægtefælle kan have medvirket til at bevare eller forøge den anden ægtefælles formue gennem arbejde i hjemmet, varetagelse af omsorgen for børnene, fordeling af familiens udgifter eller på anden lignende måde.

ÆFL § 42: Rimelighedskompensation.

Kompensation, når en ægtefælle stilles urimeligt økonomisk, og den anden ægtefælle har en formue, der ikke indgår i formuedelingen. Ved vurderingen af, om ægtefællen stilles urimeligt, skal der lægges vægt på ægteskabets varighed, eventuelt forudgående samliv, ægtefællernes indtægts-, formue- og pensionsforhold samt omstændighederne i øvrigt.

ÆFL § 43: tidsfrister for sagsanlæg efter ÆFL §§ 41 og 42.

Ligedeling

Under ægteskabet gælder særråden og særhæften, men ved skilsmisse, separation og død, træder princippet om ligedeling som udgangspunkt frem.

Ligedelingen medfører, at hver ægtefælle ved boskifte afgiver halvdelen af sin nettobodel (aktiver fratrukket passiver) til den anden ægtefælle eller dennes arvinger.

Der gælder dog undtagelser til princippet om særeje. En række aktiver (herunder særeje) indgår efter lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 26 ikke i ligedelingen, ligesom ægtefællerne i forbindelse med separation eller skilsmisse kan indgå aftale om deling af deres formue, jf. lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 32.

Misbrugskrav

Hvis en ægtefælle væsentligt har reduceret delingsformuen ved at misbruge rådigheden over sin formue eller på anden uforsvarlig måde væsentligt reduceret delingsformuen, så har den anden ægtefælle et misbrugskrav. Det medfører, at ægtefællen, der ikke har foretaget misbrug, skal stilles som om, at formueformindskelsen ikke har fundet sted.

Der kan ikke være tale om misbrugskrav, hvis en ægtefælle har misbrugt sit eget særeje, da særeje ikke indgår i formuefællesskabet.

Et misbrug kan f.eks. være at hæve alle pengene på en fælleskonto og give dem til en tredjepart som en gave. Det er særligt tilfældet, hvis gaven er givet til en ny samlivspartner kort før en separation.

Misbrugskrav er reguleret i lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 40.

Notartestamente, jf. arvelovens § 63

Et notartestamente oprettes skriftligt og underskrives eller vedkendes for en notar, som er en dommer, dommerfuldmægtig eller kontorfuldmægtig ved en byret.

Notaren afgiver erklæring om testators identitet, samt at testator er i stand til fornuftmæssigt at oprette testamente (se arvelovens § 52).

Notartestamentet er den sikreste måde at oprette testamente på.

Nødtestamente, jf. arvelovens § 65

Såfremt testator på grund af sygdom eller andet nødstilfælde er forhindret i at oprette et vidne- eller notartestamente, kan denne oprette et nødtestamente uden at skulle opfylde betingelser, der stilles til de ordinære testamenter.

Der gælder således ingen formkrav til nødtestamentet, men det afgørende er, at dispositionen kan anses for at komme fra testator og være udtryk for dennes sidste vilje.

Nødtestamentet bortfalder efter 3 måneder, hvis der ikke har været nogen hindring for at oprette et ordinært testamente.

Ophørsdag

Ophørsdagen er den dag, der angiver, hvornår formuefællesskabet ophører. Det betyder, at aktiver og passiver, der er erhvervet efter ophørsdagen, ikke indgår i formuedelingen.

Ophørsdagen er som udgangspunkt udgangen af det døgn, hvor Familieretshuset modtager anmodning om separation eller skilsmisse, jf. lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 27, stk. 1.

Skifteretten kan dog vælge at fravige udgangspunktet og bestemme en anden ophørsdag, jf. lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 27, stk. 2. Det kræver dog, at der er gangske særlige forhold, der taler herfor.

Ægtefæller kan også selv aftale en anden ophørsdag, jf. lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 27 stk. 3.

Endelig er det i lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 27, stk. 4 fastsat, at ophørsdagen i stk. 1. fastholdes, selvom en anmodning om skilsmisse er bortfaldet på grund af betingelserne for skilsmissen i ægteskabslovens § 42, stk. 2 ikke er opfyldt. Det gælder dog kun, hvis en ægtefælle inden 4 uger efter modtagelse af meddelelse om, at ansøgningen er bortfaldet, indgiver anmodning om separation eller skilsmisse.

Repræsentationsprincippet (arveklasser)

Repræsentationsprincippet er et af de tre principper, der gælder i relation til arveklasser.

Af princippet følger, at en slægtnings børn (osv.) repræsenterer en afdød arving, og at disse arver indbyrdes lige. De træder således i den afdødes arvings sted, og skal dele den arv, der ellers ville være tilfældet den afdøde.

F.eks.: et barnebarnet til en arvelader vil ikke arve, så længe dennes forældre (arveladers barn) er i live (som følge af stirpalgrundsætningen), men såfremt forælderen er død, vil barnebarnet arve, hvad forælderen ville have arvet i levende live. Såfremt forælderen har flere børn, får de ikke en større samlet andel, men skal stadig dele den del der ville være tilfaldet forælderen.

Rimelighedskompensation

Såfremt ægtefællerne har aftalt særeje, kan en ægtefælle ved formuedelingen få tilkendt kompensation, for at sikre, at denne ikke "bliver stillet urimeligt økonomisk".

Ved vurderingen kan der lægges vægt på ægteskabets varighed (skal i almindelighed have varet ca. 5 år), et eventuelt forudgående samliv, ægtefællernes indtægts-, formue og pensionsforhold (her indgår det i vurderingen, om der er væsentlig forskel på ægtefællernes formuer efter formuedelingen, samt om den økonomisk dårligst stillede ægtefælle har manglende eller begrænsede arbejdsmuligheder) og omstændighederne i øvrigt.

Beløbene er ofte i størrelsesordenen kr. 50-100.000, men ved meget store særejeformuer er der tildelt beløb op til kr. 1.000.000.

Rimelighedskompensation er reguleret i lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 42.

Sameje

Sameje indebærer, at et aktiv ejes af ægtefællerne i forening, hvor ægtefællerne har hver sin brøkdelt af aktivet.

Sameje kan opstå ved aftale, hvor det aftales, at et allerede ejet aktiv bliver til sameje, ved en købs- eller gaveaftale, ligesom sameje kan opstå stiltiende, ved at begge ægtefæller bidrager til at købe et aktiv.

Ved sameje ejer ægtefællerne ofte hver halvdelen af aktivet, men det er også muligt at eje aktivet med en hvilken som helst anden brøkdel.

Hvis ægtefællerne f.eks. bidrager med henholdsvis $\frac{3}{4}$ og $\frac{1}{4}$ af købssummen til et aktiv, vil samejeforholdet ligeledes være henholdsvis $\frac{3}{4}$ til den ene ægtefælle og $\frac{1}{4}$ til den anden.

Separation

Separation er en slags prøveperiode for skilsmisse, hvori man formelt set stadig er gift.

Mens ægtefællerne skal være enige om skilsmisse, jf. ægteskabslovens § 29, medmindre et af en række forhold gør sig gældende (se "skilsmisse" nedenfor), har den ene ægtefælle ensidig ret til separation, jf. ægteskabslovens § 30.

Når man separeres, bortfalder arveretten, ligesom der sker fastsættelse af vilkår og bodeling. Ligeledes skal der tages stilling til en række spørgsmål. Disse kan ses under "skilsmisse".

Da man formelt set stadig er gift ved separation, bortfalder separationens virkninger dog, hvis ægtefællerne genoptager eller fortsætter samlivet, jf. ægteskabslovens § 31.

Skilsmisse

Ved skilsmisse er man ikke længere gift, og ægteskabet med dens retsvirkninger er således ikke længere gældende.

Modsat separation kan man som udgangspunkt ikke blive skilt, medmindre der er enighed, jf. ægteskabslovens § 30.

Dog findes en række skilsmissegrunde i ægteskabslovens §§ 30-36, hvorefter man kan blive skilt uden samtykke fra den anden ægtefælle. Mest praktisk relevant er, at man har ret til skilsmisse efter 6 måneders separation, jf. ægteskabslovens § 30, stk. 2, og at man har ret til skilsmisse, såfremt ens ægtefælle har været utro, jf. ægteskabslovens § 33, stk. 1.

Ved skilsmisse og separation skal der tages stilling til en række spørgsmål:

1. Det skal vurderes, hvorvidt en af parterne skal yde ægtefællebidrag til den anden ægtefælle, jf. ægteskabslovens § 50, stk. 1
2. Det mest almindelige i dag er, at ingen af parterne skal yde bidrag, da begge ægtefæller normalt har fuldtidsarbejde
3. Det skal vurderes, hvad der skal ske med parternes fælles bolig
4. Bor parterne i en ejerbolig, indgår denne i bodelingen, og hvem, der får lov til at beholde denne, følger derfor af lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 48
5. Bor parterne i en lejebolig, skal det afgøres efter lejelovens § 77, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 55, stk. 1.
6. Endeligt skal det vurderes, hvordan der skal ske bodeling, da formuefællesskabet ophører ved separation og skilsmisse, hvilket sker efter lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) §§ 48-50

Skilsmisssæreje

En aftale om skilsmisssæreje medfører, at en ægtefælle beholder sin formue ved separation eller skilsmisse. Formuen deles derimod ved en ægtefælles død.

Dette følger af lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 12, stk. 1, nr. 1.

Skævdeling

Skævdeling er, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 33, en fravigelse af udgangspunktet om lighedeling.

Bestemmelsen kan finde anvendelse, hvis den væsentligste del af ægtefællernes delingsformue tilhørte den ene ægtefælle ved indgåelse af ægteskabet, eller hvis den ene ægtefælle under ægteskabet har erhvervet den væsentligste del af delingsformuen ved arv eller gave.

Det er et krav, at lighedeling af formuen vil være åbenbart urimelig. I den forbindelse skal der særligt lægges vægt på, om ægteskabet har været kortvarigt og uden økonomisk betydning.

Retsvirkningen er, at ægtefællen helt eller delvist kan beholde værdien af egen formue.

F.eks.: en ægtefælle har ved indgåelse af ægteskabet en formue på kr. 5.000.000. Den anden ægtefælle har ingen formue. Ægteskabet ophører 6 måneder efter ægteskabets indgåelse, og ægtefællerne har ikke lavet en ægtepagt. Udgangspunktet vil være, at formuen på 5. mio. kr. skal fordeles ligeligt, men lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 33 kan medføre, at ægtefællen med formuen helt eller delvist kan beholde formuen.

Stirpalgrundsætning (arveklasser)

Stirpalgrundsætningen er et af de tre princippe, der gælder i relation til arveklasser.

Af princippet følger, at for hver arveklasse fordeles arven lige efter "stammer", og altså ikke efter ikke "hoveder". Børnebørnene til en afdød vil således ikke arve, såfremt deres mor/far (arveladers barn) er i live, ligesom arveladers søskende ikke vil arve, så længe arveladers forældre er i live.

Sumdeling

Sumdeling indebærer, at hele en ægtefælles formue, med undtagelse af et bestemt beløb eller med undtagelsen af et bestemt beløb af værdien af et eller flere aktiver, bliver særeje, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 12, stk. 2, nr. 5.

Sumsæreje

Sumsæreje indebærer, at et bestemt beløb eller et bestemt beløb af værdien af et eller flere aktiver bliver særeje, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 12, stk. 2, nr. 4.

Særeje

Ægtefæller (og tredjemand) kan fravige udgangspunktet om formuefællesskab ved at indgå en aftale om særeje.

Særeje indebærer, at et aktiv ikke indgår i formuefællesskabet ved ægteskabets indgåelse. Det medfører, at der f.eks. ved skilsmisse ikke sker en fuldstændig ligedeling, idet særeje holdes uden for formuefællesskabet. En ægtefælle skal derfor ikke dele sit særeje med den anden ægtefælle ved skilsmisse, separation eller død.

Særeje skal aftales ved ægtepagt, hvor ægtefællerne har mulighed for at gøre sine egne aktiver til særeje.

Det er muligt at aftale flere forskellige former for særeje, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 12, der oplister de forskellige former. ÆFL § 12's opstilling er udtømmende, hvilket betyder, at der kun kan aftales de former for særeje, som er opført i bestemmelsen.

F.eks.: udgangspunktet er, at der er formuefællesskab. En ægtefælle ejer en virksomhed ved ægteskabets indgåelse, hvorfor virksomheden (eller værdien heraf) skal deles med den anden ægtefælle ved f.eks. skilsmisse. Har ægtefællerne aftalt, at virksomheden er særeje, medfører det, at virksomheden ikke indgår i fordelingen ved skilsmisse. Den ægtefælle, der ejede virksomheden ved ægteskabets indgåelse, ejer således fortsat virksomheden fuldt ud ved skilsmisse.

Særhæften

Princippet om særhæften indebærer, at hver ægtefælle udelukkende hæfter med sin egen bodel over for sine kreditorer. Dennes kreditorer kan således ikke holde sig til aktiverne i den anden ægtefælles bodel.

Særråden

Princippet om særråden indebærer, at hver ægtefælle som udgangspunkt råder over sin bodel alene.

Det er således først ved formuedelingen (ved skilsmisse eller død), at formuefællesskabet træder frem.

Testamente

Et testamente er måden, hvorpå en person (testator) kan råde over sine ejendele efter dennes død.

Et testamente er således en måde, hvorpå testator kan sørge for en anden fordeling af sine ejendele efter sin død, end hvad der følger af de legale arveregler. Et testamente er en mortis causa-disposition, da det først får virkning efter testators død.

Testationen er dog begrænset af tvangsarveretten (se tvangsarv).

Et testamente er i dansk ret en formbunden retshandel, hvorefter hovedreglen, om at løfter og aftaler ikke er bundet til en bestemt form, ikke er gældende.

I stedet skal testamentet oprettes efter arvelovens §§ 63-66, som beskriver fire forskellige testamentformer. notar-, vidne-, og indbotestamentene kaldes ordinære testamente, mens nødtestamentet kaldes et uordinært testamente.

Tidsbegrænset særeje og aftrapningssæreje

Det kan aftales, at en ægtepagt om særeje skal have en begrænset tidsmæssig virkning, jf. lov om ægtefællers økonomiske forhold (ÆFL) § 12, stk. 5.

Det kan f.eks. aftales, at en ægtepagt med fuldstændigt særeje skal gælde i 10 år efter ægteskabets indgåelse, hvorefter ægtepagten bortfalder.

Det er også muligt at aftale, at særejet skal aftrappes med f.eks. en bestemt procentdel om året.

Omvendt kan det ikke aftales, at delingsformuen aftrappes, således at en delingsformue efter et stykke tid bliver til særeje.

Tvangsarv

Tvangsarv udgør den del af arvelodet, som arvelader ikke selv kan råde over ved testamente, men som skal gå til livsarvingerne.

I den nuværende arvelov er livsarvingernes tvangsarv på 25% af arvelodet, jf. arvelovens § 5, stk. 1, med en yderligere mulighed for arveladeren til at beløbsbegrænse tvangsarven til kr. 1.000.000 til hvert af sine børn, jf. arvelovens § 5, stk. 2.

Dette udgør således den del af sin formue, som arvelader ikke kan råde frit over ved testamente.

Udelukkelsesprincippet (arveklasser)

Udelukkelsesprincippet er et af de tre principper, der gælder i relation til arveklasser.

Af princippet følger, at ingen i en fjernere arveklasse kan arve legalt, såfremt der er en eller flere arveberettigede arvinger i en foranstående arveklasse.

Uskiftet bo

Den længstlevende ægtefælle kan sidde i *uskiftet bo*. Dette betyder, at arvefaldet udskydes, hvorefter den længstlevende ægtefælles i levende live har en ejers rådighed over arven.

Betingelser for uskiftet bo findes i arvelovens §§ 17-21 og indebærer, at der skal være delingsformue i ægteskabet, ligesom at førsteafdøde skal have efterladt sig livsarvinger.

Længstlevende har uden videre ret til at sidde i uskiftet bo, hvis der er tale om fælleslivsarvinger, mens der kræves samtykke, hvis der er tale om særlivsarvinger.

Vidnetestamente, jf. arvelovens § 64

Et vidnetestamente oprettes ligeledes skriftligt, hvorefter testator underskriver eller vedkender sig testamentet i tilstedeværelse af to vidner.

Vidnerne skal være fyldt 18 år og opfylde de samme habilitetskrav som testator, ligesom testamentet ikke må begunstige vidnet selv, eller personer eller organisationer, som vidnet kunne have en særlig interesse i at få begunstiget, jf. nærmere arvelovens § 64, stk. 3, nr. 2. Ligeledes må der ikke forelægge øvrige omstændigheder, der kan vække tvivl om vidnets habilitet, jf. arvelovens § 64, stk. 3, nr. 3.

Værdiansættelsestidspunktet

Værdiansættelsestidspunktet angår værdisættelsen af ægtefællernes aktiver og passiver ved formuedelingen.

Aktivernes værdi fastsættes efter deres værdi på udlægstidspunktet, som oftest er ved skiftets slutning og *ikke* ved ophørsdagen, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 28.

Ægtepagt

En ægtepagt er en aftale om formueforholdene under ægteskabet.

En ægtepagt kan både oprettes af ægtefæller og kommende ægtefæller, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 19.

Ægtepagter skal oprettes skriftligt, underskrives af parterne, samt tinglyses i personbogen, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 20.

For at ændre eller ophæve en ægtepagt, skal dette ske ved en ny ægtepagt, jf. lov om ægtefællers økonomiske forholds (ÆFL) § 21.